Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0045

Stanje u Ugandi nakon izbora i prijetnje upućene oporbenom čelniku Bobiju Wineu

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. veljače 2026. o stanju u Ugandi nakon izbora i prijetnjama upućenima oporbenom čelniku Bobiju Wineu (2026/2611(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članak 150. stavak 5. i članak 136. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da su izbore u Ugandi 15. siječnja 2026. obilježile zlouporabe, ozbiljno ograničavanje prostora za građansko djelovanje, rašireno zastrašivanje pripadnika oporbe, prijevare, nasilje i prekid pristupa internetu u cijeloj zemlji;

B. budući da je prema službenim rezultatima predsjednik Yoweri Museveni proglašen izabranim na sedmi mandat u izbornom postupku koji nije ispunio temeljne demokratske standarde;

C. budući da je vojska opkolila dom Roberta Kyagulanyija (poznatog kao Bobi Wine), vođe stranke Platforme nacionalnog jedinstva (NUP) i predsjedničkog kandidata, te je navodno napala njegovu obitelj i osoblje; budući da se njegova supruga Barbara Kyagulanyi morala odseliti iz Ugande;

D. budući da su uoči izbora organizacije civilnog društva proizvoljno suspendirane te da su borci za ljudska prava i kritičari vlade bili na udaru, uključujući Sarah Bireete, koja je uhićena;

E. budući da je vlada provela brutalnu represiju nad članovima oporbe, novinarima i prosvjednicima te da je zabilježeno više od 400 proizvoljnih uhićenja prije i još stotine nakon izbora, uz navode o mučenjima i zlostavljanju u pritvoru; budući da je 28. studenoga 2025. Mesach Okello, koji je podržavao stranku NUP, smrtno ranjen tijekom mirnog okupljanja; budući da su regionalni čelnici NUP-a navodno nestali nakon izbora te da se i dalje vode kao nestali;

F. budući da je dugogodišnji pripadnik oporbe dr. Kizza Besigye nezakonito odveden iz Kenije, držan u pritvoru više od godinu dana prije izbora, teško je bolestan i navodno mu je uskraćena zdravstvena skrb te mu prijeti suđenje zbog izdaje;

1. oštro osuđuje način na koji su održani izbori i brutalnu represiju nad političkom oporbom, civilnim društvom, novinarima i prosvjednicima; osuđuje uznemiravanje Bobija Winea i prijetnje koje su se upućene; osuđuje ubojstvo Mesacha Okella;

2. potiče vlasti Ugande da okončaju nasilje, prijetnje, uznemiravanje i proizvoljno pritvaranje pripadnika oporbe, aktivista i kritičara, uključujući Bobija Winea i njegovu suprugu, da odmah i bezuvjetno oslobode sve proizvoljno pritvorene osobe, uključujući dr. Besigyea, da zaustave vojna suđenja civilima, da odbace sve politički motivirane optužbe, među ostalim protiv Sarah Bireete, da hitno obznane gdje se nalaze sve nestale osobe, da zajamče pravdu i preuzimanje odgovornosti te da pravosudne prakse usklade s ustavnim zaštitnim mjerama i međunarodnim standardima poštenog suđenja;

3. potiče vlasti Ugande da okončaju proizvoljnu suspenziju skupina civilnog društva, da se suzdrže od svih daljnjih ograničenja pristupa internetu te da poduzmu sveobuhvatne izborne i institucionalne reforme, uključujući jamčenje neovisnosti izbornog povjerenstva i pravosuđa;

4. poziva Europsku uniju, njezine države članice i regionalna tijela da kritički pristupe vlastima Ugande u pogledu počinjenih kršenja te da pomno prate relevantna suđenja;

5. poziva Europsku uniju i njezine države članice da preispitaju suradnju s Ugandom i pomoć za tu zemlju kako bi se osiguralo poštovanje načela EU-a, provele ciljane sankcije i prednost dala potpori civilnom društvu, borcima za ljudska prava i prava LGBTIQ+ osoba te novinarima;

6. poziva na neovisnu i nepristranu istragu zločina protiv čovječnosti koje su počinili politički i vojni čelnici Ugande te drugih afričkih zemalja;

7. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije, Afričkoj uniji i vlastima Ugande.